

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
КИРИЛО - МЕТОДИЕВСКИ НАУЧЕН ЦЕНТЪР
CYRILLO - METHODIAN RESEARCH CENTRE
BULGARIAN ACADEMY OF SCIENCES

София 1000, п.к. 432, ул. „Московска“ 13, тел. 987 02 61/ BG, Sofia 1000, P.O.B. 432, Moskovska str. 13, tel. (359 2) 987 02 61
e-mail: kmnc@bas.bg ; fax: (359 2) 986 69 62

**КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА
ТЕОРИЯ И ИСТОРИЯ НА ЛИТЕРАТУРАТА (КИРИЛОМЕТОДИЕВИСТИКА)**

Област на висше образование: 2. Хуманитарни науки
Професионално направление: 2. 1. ФИЛОЛОГИЯ.

Образователна и научна степен: Доктор.

Форми на обучение: Редовна; Задочна; Самостоятелна.

Докторската програма „Теория и история на литературата (Кирилометодиевистика)“ цели подготовката на висококвалифицирани филолози – специалисти в областта на средновековната литература, на нейния състав и характер; на жанровете, стилистиката, поетиката и естетиката на класическите за Средновековието старобългарска, византийска и латинска литератури и на литературите на народностните езици през епохата. Тези литератури съдържат многобройни произведения, посветени на св. Кирил и Методий и тяхното дело, които очертават важни етапи в тяхното развитие. Кирилометодиевските творби също така предоставят ценен материал за изследване на различни проблеми от областта на теорията на литературата.

ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА

Докторската програма отговаря на по-широки обществени потребности. От изключителна важност за процеса на обучението е прилаганият интердисциплинарен подход, който контекстуализира научните изследвания по кирилометодиевистика в световните изследвания в областта на литературата, историята и културата. Целта на обучението по „Теория и история на литературата (Кирилометодиевистика)“ е да бъдат

подготвени филолози медиевисти със специфични умения за работа със славянски, гръцки или латински ръкописи и на тази основа да придобият способността за класификация, анализ и критика на средновековните произведения.

ПРОФЕСИОНАЛНИ КАЧЕСТВА И КОМПЕТЕНЦИИ

Бъдещите специалисти ще придобият компетентност за:

1.) *Историята на възникването и развитието на старобългарската литература, за книжовниците, които са я създали и са спомогнали за нейното обогатяване (Константин-Кирил Философ, Методий, техните ученици и следовници) в контекста на средновековната европейска литература; Книжовните паметници от Кирило-Методиевската епоха, изворите за делото на славянските апостоли и техните ученици, техните оригинални и преводни произведения и проучването им в съпоставителен план, като се отчитат извлечените от тях сведения за обществените тенденции и политическите идеологии в различни времеви периоди.*

2.) *Развоя на писмената книжовна традиция през периода на Средновековието и Възраждането и наследството ѝ в съвременната българска литература с оглед на нейните световни измерения. Изследването на функционирането на книжовната писмена култура в моравско-чешка, староруска, сръбска, влахо-молдовска среда, видени като литературен модел при възникването на неговите локални варианти в съпоставка с византийските и латински образци. Комплексното изследване на литературните процеси дава възможност да се обособят по-ясно етапите на създаване и разпространение на определена книжовни явления. Техният развой се разглежда като неразривна част на цялостния исторически път на България. Изследванията по кирилометодиевистика, в които се включват както проблемите на изворите, така и проблемите на оригиналните и преводните произведения от епохата на Кирил и Методий и техните ученици, а също и тяхната текстова традиция, дават възможност да се открият връзките на тази част от българската литература с европейска литературна история и рецепция.*

3.) *Текстовата история на оригиналните и преводни произведения и изследването на старобългарските преводачески школи, техните основни образци, принципи на формиране и литературни похвати.*

Научно-образователната програма се предлага с оглед на стратегическия подход на институцията и националната политика за осигуряване на качеството, иновация и

ефективност с видима връзка между научните изследвания, обучението и преподаването. Специалността „Теория и история на литературата (Кирилометодиевистика)“ е фундаментална при филологическото обучение. В програмата, подготвена в КМНЦ се изучава историята на средновековната европейска литература в синхронен и диахронен план. Теоретически постановки се формулират и диференцират въз основа на фактологията. В рамките на обучението и подготовката на докторантите по кирилометодиевистика теорията и историята на литературата се обвързват с философските и естетическите възгледи, формирали християнското съзнание на творците от епохата на Ранното средновековие до Новото време.

Обучението на докторанти по докторската програма „Теория и история на литературата (Кирилометодиевистика)“ в КМНЦ е възможно в следните форми: редовна докторантура по държавна поръчка, задочна докторантура по държавна поръчка, докторантура на самостоятелна подготовка, платени редовни и задочни докторантури.

РЕАЛИЗАЦИЯ НА ДОКТОРАНТИТЕ

Придобилите образователната и научна степен „доктор“ по специалността „Теория и история на литературата (Кирилометодиевистика)“ могат да продължат професионалното си развитие като:

- изследовател в научни институти и изследователски центрове (към университети или самостоятелни) в областта на теория и история на литературата;
- преподавател в университети и други висши учебни заведения;
- специалист и експерт за нуждите на държавни, общински или международни институции и организации;
- ръководител или консултант на проекти с образователна насоченост.

Информацията, която Кариерният център системно обнародва на страницата на ЦО на БАН, се взема предвид при годишното обновяване на докторските програми (<http://edu.bas.bg/career-centre.html>).